

tijdlang samengeschoold als angstige vogelen, zal stillen.

Waarom neem ik u mede naar Zierikzee? Omdat zij de ingang van Zeeland is. Omdat haar goede, oude toren de wachter is van de Ooster-Schelde. Het water is wijd, de kusten verdwijnen en rijzen, maar urenlang blijft de Zierikzeesche toren het Centrum der wisselende vergezichten. Hij is het vaste punt, waaraan de zeezieke zijn blikken vastklampt als hij zijn moed voelt wegglijden op de deinende baren, hij is het oerbeeld, waaraan de varieerende perspectieven worden getoetst. Hij rijst aan den horizont als een klein gebergte, – en ik zou, mij schuchter mengend in den strijd der schoonheidsminnaars, willen pleiten voor het behoud der hem omringende geboomten, omdat in Zeeland het vergezicht het eerst karakterizeerende is, omdat de Zeeuwsche bouwsels saamgegroeid zijn met de natuur, omdat het karakter van Zeeland zich verzet tegen de dogmatiek der architectuur en de architectuur hier een verborgen schat is, die zich eerst aan den verliefde op het landschap openbaart.

– Waarom neem ik u mede naar Zierikzee? – Omdat ge binnen haar poorten de geestesgesteldheid vindt, zonder welke gij geen enkele oude Zeeuwsche stad kunt kennen en liefhebben. – Historische schoonheid in een zandstreek, ergens diep in het binnenland tusschen dennenheuvelen of aan den oever van een traag vlietende rivier, grenst dichter aan versterving dan de levende historie bij de kusten van de hevig zee. Het stof der wegen dringt in uw poriën als gij den langen weg neemt naar de plaatsen van het verleden diep in het land. Heur oude grauwe muren hebben de kleur van perkamenten, heur reuk is duf als van beschimmelde archieven. Ge ziet er het leven verdwaasd in de onnoozele oogen der zeldzame voorbijgangers, verpulverd in de verweerde monumenten. Maar de Historische plaats aan zee draagt iets in zich van de deining der geschiedenis, haar kleuren zijn vroolijker, haar menschen zijn gehuld in de veeltonige kleederdrachten die de kleinzonen dragen met de opgewektheid der Vaderen. Een stad aan zee is een mogelijkheid. De droom van het verleden, dien de van de haven uitstarende oogen puren uit het groote Water geeft een verbeelding van de toekomst. Er is meer hartstocht hier dan in het land, omdat de forsche winden waaien door de openingen der torens, omdat de steigerende witte wolken bezit nemen van den hemel met een ontembaar geweld, dat een weerslag van kracht geeft aan de gemoederen.

Veel weemoed leeft in Zeeland, maar het is weemoed die den glimlach nimmer verliest, veel treurnis komt in ons gemoed om de voor altijd heengegane grootheid, – maar het kleine leven tiert in de overal heldere straatjes der oude steden, er is een harmonie gebleven tusschen de weelderige gevels der gebouwen en de menschelijke doening die er zich om beweegt.